

Під впливом запропонованого лікування у більшості собак вже через добу відмічали покращення загального стану, появу апетиту, зменшення свербіжності та болючості. Аналізуючи динаміку основних клінічних показників хворих тварин, необхідно відмітити, що майже всі вони на протязі лікування знаходились у межах фізіологічної норми, хоча і сягали її верхньої межі. Після проведеного лікування вони повністю нормалізувалися і стабілізувалися.

Результати проведених досліджень свідчать, що найефективнішим методом лікування собак за гострої форми екземи виявилась схема Д3, яка також характеризувалася порівняно невеликим терміном реабілітації (10-11 днів) та найменшою кількістю обробок місця ураження. Схема лікування Д1 за даними критеріями оцінки виявилася найменш ефективною, до того ж тут проявився один випадок рецидиву. Як свідчать наші дослідження, комбіноване застосування аерозольних препаратів “чемі-спрей” та “кубатол” в поєднанні із загальною антисептичною терапією (антибіотик “норфлораксацин”) скоротило термін лікування собак за екзематозних уражень, ускладнених інфекцією, надійно попередило рецидиви захворювання.

Таким чином, комплексне застосування засобів протисвербіжної, антисептичної, стимулюючої та протизапальної терапії у вигляді пошарового нанесення лікувальних плівок на ділянку ураження є технологічним та клінічно ефективним методом лікування собак за гострої екземи.

УДК 619:616:636.7

Яцина С.В., студент II курсу ОС Магістр, спеціальність “Ветеринарна медицина”

Науковий керівник – Карчевська Т.М., кандидат вет. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам’янець-Подільський, Україна

ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ТА ПАТОГЕНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗА БАБЕЗІОЗУ СОБАК

Проблема бабезіозу собак в Україні є досить актуальною, так як територія України є епізоотичним осередком бабезіозу собак. Захворювання собак на бабезіоз набуває з кожним роком все більш масового характеру, причому його починають реєструвати навіть в тих областях, де раніше він ніколи не виявлявся, що пов’язано з потеплінням клімату і розширенням ареалу проживання іксодових кліщів – переносників бабезій. В літературних джерелах ще не в повній мірі з’ясовані питання епізоотології бабезіозу собак в конкретних регіонах та деякі питання патогенезу за даної інфекції, тому метою нашої роботи було вивчити характер епізоотичного процесу, вплив бабезіозної інвазії на гематологічні показники та порівняти різні схеми лікування бабезіозу собак на базі ветеринарної клініки ФООП “Дорошук” м. Києва.

Первинними матеріалами служили результати власних досліджень і дані ветеринарної звітності по ветеринарній клініці ФООП “Дорошук”. За даними журналу амбулаторного прийому (2016-2017 рік) вивчали породну, сезонну та вікову динаміку бабезіозу. З метою вивчення патогенетичного впливу

бабезіозної інвазії на організм тварин проаналізували результати гематологічних і біохімічних досліджень сироватки крові 10 собак, уражених *Babesia canis*. Порівняльну ефективність різних схем лікування вивчали на двох дослідних групах собак, по 5 голів в кожній, сформованих за принципом аналогів. Тваринам першої групи в якості специфічного засобу призначали препарат азидін, тваринам другої групи – імізол. Симптоматична та підтримуюча терапія була однаковою в обох групах: розчин Рінгера лактату, метронідазол, цефтріаксон, кокарбоксилаза, дексаметазон, гептрал, вітамін В12.

Всього за час виконання роботи нами було досліджено 1034 тварини з підозрілими симптомами. У 568 собак в мазках крові було виявлено бабезії *B. canis*. Вік тварин коливався в межах від 2 місяців до 8 років. Найчастіше хворобу було діагностовано у собак мисливських порід (бігли, російські гончі, бассет-хаунд, кокер-спаніель, дратхаари, курцхаари, лайки, такси, ягдтер'єри), так як вони більше знаходяться в умовах підвищеного ризику, де є велика популяція іксодових кліщів – переносників бабезіозу. Серед службових і службово-спортивних порід більше випадків бабезіозу було зареєстровано у німецьких та азійських вівчарок, ротвейлерів, доберманів, хаскі, маламутів, американських стаффордширських тер'єрів, пітбулів, кавказьких вівчарок, акіта-іну. Найменш часто хворіють декоративні породи собак (йоркширський тер'єр, шпіці, той-тер, папільйони, англійські та французькі бульдоги, чау- чау), так як їх вигул проводиться за досить короткий проміжок часу і вони не мають такої потенційної можливості для контакту з іксодовими кліщами як інші породи.

Хвороба найчастіше проявлялась у весняний і осінній періоди, з піками зараженості у квітні-травні та серпні-вересні. Щодо вікової динаміки, то найчастіше на бабезіоз хворіють собаки від 2-х місяців до 1 року, також дорослі тварини в середньому до 3– 5 років, у більш старших (до 8 років) хвороба реєструвалась рідко.

В результаті проведення загального дослідження крові виявили майже у всіх собак збільшення кількості лімфоцитів та паличкоядерних нейтрофілів, зменшення кількості сегментоядерних нейтрофілів та прискорення ШОЕ. При аналізі біохімічних показників у більшості хворих собак виявили збільшення кількості креатиніну, сечовини та азот-сечовини, що вказує на запалення нирок та ниркову недостатність. Спостерігалось і збільшення кількості аланінамінотрансуферази і аспартатамінотрансуферази.

Аналізуючи результати лікування в двох групах тварин дійшли висновку, що кращим виявилась перша схема, де застосовували препарат азидін. Друга схема виявилась менш ефективною як в терапевтичному так і в економічному аспектах, препарат імізол не лише перевищував за вартістю препарат азидін, а ще й виявився досить токсичним, так як дві тварини в цій групі загинули на 2 і 3 день після початку лікування з ознаками вираженої іктеричності.

Отже, для отримання позитивного ефекту в лікуванні бабезіозу собак слід враховувати два основні аспекти: своєчасність наданої допомоги і обов'язково комплексна схема лікування, яка б включала всі види терапій, а в якості специфічного засобу рекомендується застосовувати традиційний препарат азидін.